

Forhold mulig kan faae en anden Ordning, saa gøres der for Tiden ingen Paastand paa at fravige det Grundlag, som Regjeringen stiller sig paa, og som er for Kjøbenhavns Havn det samme som for alle de andre; men det er Udvalgets Mening, at, hvad man end vil sige med Hensyn til Eiendomsretten over Havnen, saa er Havnevesenet et Anliggende, som har en ganske væsentlig communal Side, en stor Betydning for vedkommende Commune, hvorfor denne indirecte har og bør have en ikke ringe Indflydelse paa Sagens Ordning; men at det paa den anden Side ingenlunde kan betragtes som en udelukkende Communesag, hvorfor Regjeringen ogsaa har en directe Medvirkning og i sidste Instans Overbestyrelsen af Havnevesenet. Denne Afgjørelse, som er saa lidet endelig, at den lader det hele Retsforhold staae saaledes, som det foresindes, idet Udvalget ikke fraviger Regjeringens Opfattelse, er efter min Mening Alt, hvad der kan forebæres, at man skal være paa det Reene med, inden man anordner en Havnebestyrelse; og denne troer jeg er ikke interimistisk i anden Forstand end ethvert lignende Foretagende. I Regjeringens Udkast var Havneadministrationen sammensat deels af Regjerings-elementer, deels af Communelementer; det Samme er skeet i Udvalgets Forslag, og det endogsaa i det samme Forhold. Derimod var — og jeg skal ikke gjentage, hvad der er udbillet i Betænkningen og af mig yderligere udført under Forhandlingen — efter Udvalgets Overbeviisning den af Regjeringen foreslaaede Ordning ikke fyldestgjørende; og Udvalget har derfor foreslaaet en anden Ordning. Denne vedrører imidlertid ikke Principet, men gaaer ud paa deels at skaffe den fulde Afgang for Havne- raadet til at yttre sig og tage Initiativet, og deels paa ikke at complicere, men tværtimod at simplificere den hele daglige Forvaltning. Jeg forstod den ærede sidste Taler, som om han antydede, at der skulde være en Sætning i Udvalgets Betænkning, der var urigtig. I saa Tilfælde ønsker jeg oplyst, hvilken denne er.

Madvig: Det er den Sætning i Udvalgets Betænkning, hvor det hedder, at Regjeringens Udkast forbeholder Regjeringen den i

en konstitutionel Stat noget exceptionelle Berettigelse til at tage Beslutning om Indtægter, som skulle tilvelebringes ved Afgifter. Jeg siger, at for Dieblisset eksisterer der ikke nogen Berettigelse for Regjeringen til at beslutte om saadanne Afgifter og Indtægter.

Ordføreren: En saadan Berettigelse har Udvalgets Forslag heller ikke tillagt Kommunen; der er kun sagt, at det er noget Exceptionelt, at Indenrigsministeren uden nogen selskkelig Medvirkning skulde kunne raade over betydelige Indtægter i denne Retning. Men dette Princip har man ikke villet antaste; man har ikke villet rette Bestræbelsen paa at faae det Forbehold bragt til Virkelighed, som er taget i Loven af 4de Marts 1857, saaledes at Sagen blev henlagt under Communalbestyrelsens besluttende Myndighed; men man har derimod anset sig besejret til at fordrø en anden Sætning i den nævnte Lov bragt til Virkelighed, den nemlig, at Havnebestyrelsens Ordning skeer overensstemmende med samme Lovs Grundsætninger. Det er det, som Udvalget har søgt at forberede. Forøvrigt skal jeg aldeles slutte mig til den ærede sidste Talers Ønske om, at det maatte blive fuldkommen klart, om den ærede Indenrigsminister accepterer Udvalgets Forslag eller ikke.

Indenrigsministeren: Jeg troer ogsaa, at Spørgsmaalet angaaende, hvem Havnen tilhører, for Dieblisset er uden stor Betydning. Det har hidtil altid været forudsat, at Havnene, saavel Kjøbenhavns som alle de andre Stæders, være af Bigtighed for Kommunerne, men at de navnlig med Hensyn til de Afgifter, hvorved de vedligeholdes, hørte under Statens umiddelbare Bestyrelse. Det har ogsaa været Hensigten med det Forslag, som er fremkommet fra Indenrigsministeriets Side, at gøre det tydeligt, at saavel Staten som Kommunen burde have Indflydelse paa Havnens Administration og de Arbejder, der der foretages. Den ærede 4de Landsstingsmand fra Kjøbenhavn (Madvig) kan være ganske forfikkret om, at saavel ved dette Lovforslag som ved de øvrige, jeg har givet mig den Ære at fremlægge, har jeg bestræbt mig